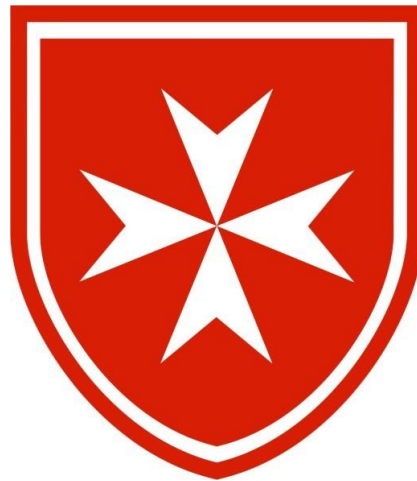

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

2024. első félévről

MMSZE által működtetett BUSZSZH
IDŐS OTTHONOK MUNKACSOPORT

BELÜGYMINISZTÉRIUM

A program a Belügyminisztérium és a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet támogatásával valósul meg, a területi szakmatámogatási rendszer létrehozása, szakmatámogatási feladatok ellátása- 2021 (TSZR2021-1488) pályázat keretében.

1. Munkacsoport által szervezett szakmai műhelyek/rendezvények

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület által működtetett Budapesti Szociális Szakmatámogatási Hálózat - BUSZSZH Idős Otthonok munkacsoport **tevékenységének egyik fontos területe volt 2024. év első felében is a szakmai napok szervezése** a Fővárosban működő állami, egyházi és nem állami fenntartók által működtetett idősök otthonai és gondozóházaik részére.

Minden intézmény és **fenntartója írásban tájékoztatva lett a szakmatámogatási rendszer működéséről az idei évben ismételt és felajánlásra került a szakmai segítségnyújtás** is. Ennek eredményeként egyre növekvő számban vesznek részt a szakemberek a szakmai napokon, de ezen a területen még van további fejlődni való.

A frontális előadások mellett **bevezetésre került a kis csoportos munkában történő feldolgozása az előadás témáinak**. Ily módon a résztvevők jobban megismerhetik egymás szakmai álláspontját és szakmai kapcsolatok megszületésére is kiváló lehetőséget nyújt ez a munkaforma. A csoportokban elhangzottokról egy záró plénum ülésen beszámolnak a csoportvezetők.

Az év első felében a **BUSZSZH idősügyi munkacsoportja és az idősellátás alapellátási csoport szakemberei, szakmai anyagot készítettek** – elsősorban tapasztalati tudásuk, szakmai gyakorlatuk alapján – az idősök otthonába történő beköltözés kihívásainak megoldásához, a beköltözési krízis feldolgozásához.

A szakmai anyag célja, hogy az ellátott, a család és az intézmény között kialakuló kapcsolatrendszerben, az intézményi elhelyezést eredményező folyamatban és az intézményi jogviszony első három hónapjában felmerülő, felszínre kerülő szakmai dilemmákra keressen válaszokat, megoldásokat.

Ez az ajánlás segítséget kíván nyújtani az intézmények számára a feladatok számbavételéhez, a nehézségek mielőbbi felismeréséhez, a jó megoldások megtalálásához. A kérelem befogadása és az intézménybe történő beköltözés közötti - sok esetben hónapokban mérhető - időszak nagyon fontos életszakasz az ellátást kérő és a családja számára egyaránt. A családtagok támogatásán túl, a szociális alapszolgáltatásoknak kiemelkedő szerepe van az intézményi életre történő felkészülésben, melynek fontosságáról is írunk szakmai anyagunkban.

A beköltözés első hetei - kisebb, nagyobb mértékben - **krízis folyamatot indítanak el, mind az intézménybe költöző lakónál, mind a családtagoknál**, de érinti az intézményt is, a bent élő lakókat és dolgozókat egyaránt. Ennek a folyamatnak több oldalú, kiemelten **mentálhigiénés megközelítését** igyekszünk körül járni. A mentálhigiénés feladatok mellett hangsúlyos az **alapápolás – gondozás folyamatának tervezése**, az új lakó szükségleteit kielégítő szolgáltatásnyújtás beillesztése a már működő „intézményi gépezetbe”, melynek szakmai megközelítését olvashatják a szakemberek írásunkban. Ismert tény a szakemberhiány a szociális szektorban, melynek következménye a sok esetben túl terhelt ápolókkal és gondozókkal megvalósított segítségnyújtás. A humán erőforrás szűkössége miatt, nagyon előrelátó módon kell megszervezni a szakemberek mindennapos tevékenységét. A szociális

intézmények működési célja minden körülmény között az igénybevevők emberi méltóságát megőrző szolgáltatásnyújtás kialakítása, fenntartása és az egyéni szükségletek teljes körű kielégítése.

Ajánlásunkban hangsúlyosan jelenítjük meg, hogy az intézményi jogviszony létesítésének következményeként sok esetben a szorongó – kiemelten a demenciával élő – idős ember fiziológiás szüksége megváltozik. Ezeknek a változásoknak az okát elsősorban nem az élettani – kórélettani folyamatokban kell keresni, az ok sokkal inkább a beköltözéssel járó pszichés terhelés, az ismeretlentől való félelem, a megváltozott környezet által generált mentális változások között keresendő. Mindennek prevenciójához kiemelten fontos az **egyéni szabott gondozási terv kidolgozása** az első hetekben, a szakmai team által. A professzionális egyéni gondozási terv készítése a személyközpontú, meglévő szükségletekre adott szakmai válaszainkat határozza meg, mely egyik fontos eszköze a beköltözési krízis minimalizálásának és mielőbbi feldolgozásának.

Az elmúlt években nagy előrelépés történt az idősellátás, kiemelten a demenciával élő idősök gondozása - ápolása területén. Számos jó kezdeményezés van, mint például az önszolgáltató csoportok, az Alzheimer Café, ahol a demenciával érintett személyek és családtagjaik osztják meg egymással tapasztalataikat, a DIÓ (demencia információs órák), számtalan kutatás, tanulmány, online oldalak stb. születtek. Ugyanakkor a **beköltözési krízis komplex folyamatáról szakirodalom** – mentálhigiénés, ápolási – gondozási megközelítéssel – tudomásunk szerint **nem áll a szakma rendelkezésére**. Ezt a hiátust igyekszünk pótolni a szakmai ajánlásunkkal.

A szakmai anyag elkészült az első félévben, megtörtént a szakmai lektorálása. Jelenleg nyelvi lektorálás és tördelés alatt áll. Terveink szerint ősz elején nyilvánosan elérhető lesz az interneten és nyomtatott formában is.

Munkánk vezérfonala: „**Úgy bánjatok az emberekkel, ahogy akarjátok, hogy veletek is bánjanak.**” (Lukács evangéliuma 6,31.)

Szakmai napjainkat a fenti témák köré csoportosítottuk, és az előadók a témák szerzői voltak.

2024.03.20. Idősök otthonában beköltözési krízis mentálhigiénés megközelítése

- Átlagos szükségletű idős személy és demenciával élő ellátott speciális mentálhigiénés szükségletei a beköltözés első 3 hónapjában.
- Terápiás/szociális munkatársak feladatai a beköltözés első 3 hónapjában.
- Hozzá tartozók támogatása a beköltözést követő időszakban.

Előadók:

- ✓ **Hajdú Mónika**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Befogadás Háza Páty intézményvezetője,

- ✓ **Keckés Katalin**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Idősek Otthona intézményvezetője.

A szakmai napon a beköltözési krízis mentálhigiénés megközelítése került bemutatásra és feldolgozásra a munkacsoportokban, ahol a résztvevők nagyon aktívak voltak és nagyon örültek a témának, mely mindennapjaik munkájához gyakorlati útmutatókat adott.

A krízis általános megközelítésével bemutatásra került az idősek otthonába költözés által okozott természetes krízis folyamat, annak feldolgozásának elősegítése, az intézményi közösségi életbe integrálás módszerei.

Résztvevők száma: 29 fő

2024.04.17. Idősek otthonában a beköltözést követő időszak ápolási – gondozási feladatai

- Az idősek otthonába beköltöző idős személy szükségleteinek felmérése.
- Inkontinencia termékek alkalmazásának protokollja.
- Gyakorlati ápolói – gondozói feladatok.

Előadónk:

- ✓ **Keckés Katalin**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Idősek Otthona intézményvezetője.
- ✓ **Benedek Henriette**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza Hajléktalanok Otthona intézményvezetője,

Meghívott vendégünk:

- ✓ **Tóth Teodóra** szociális referens Belügyminisztérium Szociális és Gyermejköltségi Szolgáltatások Főosztálya Szolgáltatások Osztálya

A szakmai napon az alapápolás és gondozás került a fókuszba egy diplomás ápoló és szociális munkás szakmai megközelítésével.

A beköltözési krízis folyamatának mielőbbi feldolgozásában kiemelkedő szerepe van az alapápolás és gondozás folyamatának, ahol a lakó testi egészségének megőrzése, erősítése céljából a szükségletének megfelelő ellátást kapja.

A mindennapi gondozási feladatok mellett kiemelésre került az inkontinencia termékek indokolt és helyes alkalmazása. A szakmai anyagba bemutatásra került egy dániai inkontinencia termékeket gyártó cég által piacra küldött **okospelenka** termék. Nem egy tömegtermékről van egyelőre szó, de **innovatív kezdeményezés** a betegellátás területén. A pelenka elülső derékrészében egy chip van rögzítve, melynek használatához okostelefonos applikációra és számítógépes szoftverre van szükség. A szoftver jelzi a felhőbe felküldött jelek alapján a szakszemélyzetnek színekódok szerint, hogy hány perc múlva kell a pelenkát cserélni. Az eredmény időmegtakarítás, közel egyharmaddal kevesebb hulladék, csökkent bőrirritáció. A mindannyiunk számára ismert ellátotti létszám növekedés és a csökkenő szakszemélyzet hiányára is egyfajta, jövőbe mutató megoldás csakúgy, mint az **okospohár**. Ez a segédeszköz

folyamatosan ellenőrzi az idős személy folyadékbevitelét és adatokat küld a gondozó személyzetnek, hasonlóan, mint az okospelenka esetében. A pohárban beépített SIM kártya van. Ez az eszköz kiváltja a kézi adminisztrációt, mely által a felszabadult időt a minőségi ellátásra lehet fordítani. Dániában, úgynevezett **inkontinencia nővérek** vannak jelen az ellátórendszerben, akik diplomás ápolók. Nem egyetlen intézmény alkalmazottjai, hanem egy régióé és abba az intézménybe delegálják őket, ahol szükség van a speciális tudásukra az inkontinencia termékek alkalmazása kapcsán.

Résztevők száma: 26 fő

2024.05.29. Az intézménybe történő beköltözés főbb teendői a szakszemélyzet részéről.
Az egyéni gondozási terv.

- **Idősek otthonába költözés főbb teendői:**
 - Gondozási egység kiválasztása, megfelelő tárgyi feltételek biztosítása.
 - A demenciával élő ellátottak elhelyezésének főbb szempontjai.
 - Személyi feltételek fontossága a beköltözés előkészítésénél, beköltözésnél.
- **Egyéni gondozási terv:**
 - Az egyéni gondozási terv készítésének szempontjai.
 - Gyakorlati útmutató az elkészítéshez, megvalósításhoz, értékeléshez.
 - Életinterjú.

Előadók:

- ✓ **Dr. Bujdosóné Spóner Mónika**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza SARA Otthona intézményvezetője.
- ✓ **Balog Józsefné**, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Közép-Magyarországi Régiójának szakterületi vezetője, szociálpolitikai szakértő.

Meghívott vendégünk:

- ✓ **Tóth Teodóra** szociális referens Belügyminisztérium Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya Szolgáltatások Osztálya

Az első félév harmadik szakmai napja különleges alkalom volt, mivel **két szakmatámogatási rendszer közös szervezésében** jött létre, a Budapesti és Pest – Nógrád Vármegyei Területi Szakmatámogatási Rendszerek Idősek Otthonai Csoportja hívta össze a szakembereket a közös együtt gondolkodásra.

Több visszajelzés is érkezett, hogy értékes, tartalmas témájú volt a szakmai nap, melyet a Katolikus Szeretetszolgálat előadótermében tartottunk meg.

Résztevők száma: 45 fő

2. A munkacsoportokon túl nyújtott szakmai segítség szociális szolgáltatásoknak és a fenntartóknak.

Telefonos megkeresések érkeztek szakmai témájú kérdésekkel, továbbá e-mailen tettek fel kérdéseket, melyre válaszadás történt.

3. Új szakmai módszerek megismertetése

Továbbra is kiemelten igyekeztünk a demenciával élő idősekre fókuszálni az átlagos idősebbek mellett, és ismertetni a megfelelő tárgyi feltételek, a színek, az „**idősbarát kert**” fontosságát, foglalkoztatások szervezését, egyénre szabott gondozási terv készítésének szakmaiságát.

Bemutatásra került a szakmai napon az **életinterjú** készítésének fontossága.

Az egyéni gondozási tervet készítést megelőző **gondozási anamnézis** felvétele, mely nem jogszabályi kötelezettség, de szakmai álláspontunk szerint az egyénre szabott gondozási terv készítéséhez nélkülözhetetlen, mind ehhez szakmai javaslatot adtunk.

4. Tájékoztatás az érdeklődő ellátást igénybe vevő személyek számára, a szociális ellátás igénybevételének feltételeiről, az eljárásrendről

A beérkező e-mailes, esetleges telefonos megkeresések kapcsán minden esetben tájékoztatjuk az érdeklődőket az ellátási formákról, intézmények elérhetőségéről.

5. Az országos módszertani munkacsoportok munkájában való részvétel

Az országos idősügyi munkacsoportban részt vettünk az idősek bentlakásos intézményei számára készülő szakmai ajánlás és a demenciával élő időseket ellátó bentlakásos intézmények számára készülő anyag megírásában. A munkacsoport megbeszélésekbe online és személyesen is bekapcsolódtunk.

6. Kapcsolattartás a területi szolgáltatókkal, szervezetekkel, hivatalokkal.

A Főváros területén működő idősek otthona és gondozóháza vezetői rendszeresen e-mailen tájékoztatva vannak a szakmai napok témáiról, az elhangzott előadásokat e-mailen továbbítjuk a résztvevők számára.

Budapest, 2024. 07. 22.

Balog Józsefné
idősügyi munkacsoport vezető
idősügyi szociálpolitikai szakértő